

УДК 330.3

В. Я. Плаксієнко,

д. е. н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку,
Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава

ORCID ID: 0000-0003-0371-1054

І. М. Назаренко,

д. е. н., професор кафедри економічного контролю та аудиту,
Сумський національний аграрний університет, м. Суми

ORCID ID: 0000-0003-0874-199X

DOI: 10.32702/2306-6792.2019.10.19

ДІАГНОСТИКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ

V. Plaksiyenko,

Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of Accounting,
Poltava State Agrarian Academy, Poltava

I. Nazarenko,

Doctor of Economic Sciences, Professor of the Department of Economic Control
and Audit, Sumy National Agrarian University, Sumy

DIAGNOSTICS OF THE INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF THE ENTERPRISES: THEORETICAL AND METHODOLOGICAL PRINCIPLES

Діяльність підприємств у сучасних умовах трансформаційних змін економічного середовища характеризується складністю та проблематичністю. Глобалізація, макроекономічна та політична нестабільність, інфляційні процеси, обмежений рівень державної підтримки, існування значної кількості ризиків розвитку інвестиційної діяльності, недостатній рівень фінансового забезпечення здійснюють деструктивний вплив на бізнес-середовище господарюючих суб'єктів.

Критичне осмислення та оцінка ризиків системи інвестиційної діяльності, дозволяє зазначити, що вирішення зазначених проблем можливе при симбіозі ефективної та дієвої державної політики та практичній імплементації дієвих заходів, інструментів як на рівні держави, регіону, так і підприємства.

Метою написання статті є обґрунтування теоретичних засад та розробка універсального методичного підходу діагностики інвестиційної привабливості підприємств.

У статті обґрунтовано необхідність імплементації інструментів управління суб'єктами господарювання, які дозволять не тільки своєчасно ідентифікувати наявні лакуни в менеджменті, латентні ризики, але й об'єктивно оцінити інвестиційну привабливість з урахуванням перманентних змін зовнішнього середовища, визначити різноаспектні превентивні заходи та стратегічні управлінські ініціативи. Акцентовано увагу на особливій актуальності застосування діагностики, як інструменту управління, яка дозволить провести багаторівневий систематичний моніторинг інвестиційної привабливості підприємства.

Under the modern conditions of transformational changes in the economic environment, the activity of enterprises is characterized by complexity and problematic. Globalization, macroeconomic and political instability, inflationary processes, limited level of state support, the existence of a significant number of risks of the investment activity, insufficient level of the financial provision have a destructive impact on the business environment of business entities.

The purpose of the article is to substantiate the theoretical principles and the universal methodological approach of diagnosing the investment attractiveness of enterprises.

The critical reflection and assessment of the risks of the investment activity system allow noting that the solution of these problems is possible under the condition of the symbiosis of active and effective state policy and the practical implementation of effective measures and instruments at the state, regional and enterprise levels.

The article substantiates the necessity of implementation of management tools for business entities, which will allow timely identifying the gaps in management, latent risks as well as objectively assessing the investment attractiveness taking into account the permanent changes of the environment, defining multidimensional preventive measures and strategic managerial initiatives.

The emphasis is on the special relevance of the use of diagnostics, as a management tool that will allow for the multi-level systematic monitoring of the investment attractiveness of the enterprise.

The parameters of the methodological approach of diagnostics of the investment attractiveness of the enterprise, which consists of a series of successive stages (formation of organizational and resource support, the main and final stage), are specified, its execution in the aggregate allows carrying out the formal selection of valuation indicators in terms of components of investment attractiveness, which calculation with the help of cognitive economic and mathematical methods will provide a realistic comprehensive assessment of the potential investment object and organize and systematize information resources to facilitate identifying problematic issues of the applied nature, determining the list of necessary managerial levers, which implementation will create the necessary conditions for raising the level of the investment attractiveness of business entities.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна привабливість, діагностика, індикатори, методичний підхід, управлінські рішення, інвестиційні ризики.

Key words: investments, investment attractiveness, diagnostics, indicators, methodological approach, managerial decisions, investment risks.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Діяльність підприємств у сучасних умовах трансформаційних змін економічного середовища характеризується складністю та проблематичністю. Глобалізація, макроекономічна та політична нестабільність, інфляційні процеси, обмежений рівень державної підтримки, існування значної кількості ризиків розвитку інвестиційної діяльності, недостатній рівень фінансового забезпечення здійснюють деструктивний вплив на бізнес-середовище господарюючих суб'єктів. Відтак забезпечення сталого розвитку є типовою проблемою бізнес-структур, оскільки перед керівниками постійно постають питання пошуку джерел фінансування діяльності підприємства та резервів оновлення матеріально-технічного забезпечення. Зростаюча потреба у фінансових ресурсах актуалізує розвиток інвестиційної діяльності, але в умовах сьогодення помітною стає тенденція зниження інвестиційної привабливості економіки України. Складність і багатогранність пробле-

ми, пов'язаної з стабілізацією інвестиційної діяльності, вимагає вирішення комплексу відповідних завдань на кожному ієрархічному рівні управління національною економікою. Відповідно, цільова спрямованість управлінських заходів повинна диференціюватися на низку пріоритетних завдань конкретного ієрархічного рівня з обов'язковим координуванням уваги відповідних органів влади та ін.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Вагомий внесок у дослідження проблем розвитку інвестиційної діяльності та діагностики інвестиційної привабливості підприємств зробили такі українські вчені: О.Є. Гудзь, М.Я. Дем'яненко, Г.О. Крамаренко, І.О. Крюкова, О.Є. Кузьмін, В.Г. Маргасова, О.Г. Мельник, П.Т. Саблук, П.Т. Стецюк, О.Є. Чорна та ін.

Проте на сьогодні існує низка проблемних питань по даній тематиці, які потребують по-

Таблиця 1. Місце України у рейтингу глобальної конкурентоспроможності

Роки	Глобальний індекс конкурентоспроможності	
	рейтинг	індекс
2010-2011	89	3,90
2011-2012	82	4,00
2012-2013	73	4,14
2013-2014	84	4,05
2014-2015	76	4,10
2015-2016	79	4,03
2016-2017	85	4,00
2017-2018	83	4,00

Джерело: складено за даними [12—19].

дальших детальних досліджень з урахуванням динамізму та викликів ринкових умов.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою написання статті є обґрунтування теоретичних засад та розробка універсального методичного підходу діагностики інвестиційної привабливості підприємств.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Останніми роками зростання інноваційно-інвестиційного потенціалу вітчизняних підприємств відбувається на старих потужностях за рахунок переважно екстенсивних чинників, а це приводить до того, що технологічні нововведення поступово заміщуються дешевою робочою силою, що загрожує системним відривом економіки підприємств України від передових країн через несумісність технологій, економіки, соціальних умов тощо [1, с. 104].

На сьогодні в Україні відсутня єдина інстанція, відповідальна за комплексне управління інвестиційним кліматом на державному рівні [8, с. 146].

Україна залишається привабливою для інвестицій, водночас вона не знаходиться осторонь світових процесів, є достатньо інтегрованою у світове господарство і, відповідно, порушення макростабільності на зовнішніх ринках має свій відголос в Україні. Для подальшого покращення інвестиційного клімату України актуальним на сьогодні є питання удосконалення правової та організаційної бази для підвищення дієздатності механізмів забезпечення сприятливого інвестиційного клімату й формування основи збереження та підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки. Ряд позитивних кроків у цьому напрямі вже здійснено: створене правове поле для інвестування та розвитку державно-приватного партнерства; на території України до іноземних інвесторів застосовується національний режим інвестицій-

ної діяльності, тобто надано рівні умови діяльності з вітчизняними інвесторами; впроваджено механізм державно-приватного партнерства; здійснюються заходи в напрямі розвитку інвестиційної інфраструктури; узгоджуються дії іноземних інвесторів з органами виконавчої влади [2].

Проте результати моніторингу індексу глобальної конкуренції, як одного з домінуючих вимірників інвестиційної привабливості бізнес-структур, дозволяють констатувати, що протягом досліджуваного періоду (2010—2018 рр.) рейтинг України в світовому контексті низький, а глобальний індекс конкурентоспроможності коливається в діапазоні 3,90—4,14, що є свідченням наявності істотного розриву з розвинутими країнами (табл. 1).

Зазначене вище є свідченням того, що сучасний стан економіки України супроводжується значною кількістю проблемних питань, які здійснюють деструктивний вплив на розвиток її економічної конкурентоспроможності та інвестиційну привабливість домінуючих галузей, а відповідно і суб'єктів господарювання.

Так, зниження інвестиційної привабливості економіки України відбувається внаслідок комплексної взаємодії негативних чинників на інвестиційне середовище, а саме: нестабільна політична ситуація в Україні; недостатнє інституційне забезпечення інвестиційної політики в регіонах та на місцях; неефективні окремі інструменти фінансування капітальних проектів; низька ефективність розподілу інвестицій; низька відача від інвестицій; недосконалий механізм економічних відносин між галузями, що призводить до низької рентабельності капіталу та інвестиційної привабливості окремих галузей сільського господарства [3; 6; 7; 9; 10].

Відповідно, перелік зазначених чинників сприяє утворенню правових, економічних, фінансових та інших ризиків для інвестиційної діяльності в Україні.

Критичне осмислення та оцінка ризиків системи інвестиційної діяльності дозволяє зазначити, що вирішення зазначених проблем можливе при симбіозі ефективної державної політики та практичній імплементації дієвих заходів, інструментів як на рівні держави, регіону, так і підприємства.

Акцентуючи увагу на масштабному діапазоні досліджуваної проблематики, актуальності набуває обґрунтування необхідності впровадження інструментів управління суб'єктами господарювання, які дозволять не тільки своєчасно ідентифікувати наявні лакуни в менеджменті, латентні ризики, але й об'єктивно оцінити інвестиційну привабливість з урахуванням перманентних змін зовнішнього середовища, визначити різноаспектні превентивні заходи та стратегічні управлінські ініціативи.

За таких умов, особливої актуальності набуває питання застосування діагностики як інструменту управління, яка дозволить провести багаторівневий систематичний моніторинг інвестиційної привабливості підприємства.

Колектив авторів О.Є. Кузьмін та О.Г. Мельник дотримуються позиції, що фундаментальна діагностика інвестиційної привабливості об'єкта інвестування передбачає багаторівневе оцінювання за трьома напрямками: макроекономічний аналіз країни, регіону, розташування об'єкта інвестування; аналіз галузі, в якій здійснює об'єкт інвестування; аналіз об'єкта інвестування. Беручи за основу, що в практичному аспекті для інвестора макроекономічні та мезоекономічні аспекти визначально не впливають на інвестиційні рішення, а ключовим критерієм є параметри функціонування підприємства у його взаємодії із зовнішнім середовищем, діагностичні бізнес-індикатори потрібно виокремлювати в розрізі складових інвестиційної привабливості (фінансово-економічної, технологічно-майнової, соціальної, логістично-територіальної, партнерської, іміджево-брендової, адміністративно-правової, товарної) [5, с. 223; 225—228].

Г.О. Крамаренко, О.Є. Чорна наголошують, що суб'єкти ринкових відносин (у т. ч. інвестори) зацікавлені в надійності своїх партнерів і тому для достовірної об'єктивної їх оцінки важливим є застосування комплексної порівняльної рейтингової оцінки, яка враховує всі найважливіші параметри фінансово-господарської діяльності [4, с. 322—323].

Попри існування значної кількості напрацьованих теоретико-методологічного спрямування, доцільно зазначити, що розробка мето-

дичного підходу діагностики інвестиційної привабливості є актуальним, оскільки полягатиме в цілісному, комплексному оцінюванні інвестиційної привабливості, що дозволить сформувати інформаційну базу для виявлення додаткових резервів, які, в загальній сукупності, сприятимуть підвищенню ефективності функціонування бізнес-суб'єктів та створять підґрунтя для зростання рівня інвестиційної привабливості.

Відповідно, особливості діагностики, орієнтованої на оцінювання інвестиційної привабливості підприємств, будуть полягати в такому.

Діагностичний процес повинен базуватися на комплементарному синтезі таких принципів: цілеспрямованості (діагностика повинна забезпечити моніторинг, ідентифікацію негативних факторів, загроз внутрішнього середовища на стан інвестиційної привабливості, а також створити достовірну інформаційну платформу для окреслення стратегічних управлінських ініціатив у контексті забезпечення сталого розвитку); оптимальності (діагностика має базуватися на симбіозному використанні оптимальної кількості видів аналізу (вертикальний, горизонтальний, дискримінантний, екстраполяційний, коефіцієнтний, компаративний, нечіткої логіки, регресійний, трендовий, адаптивний та ін.), формальних і неформальних методів, спрощених і розгорнутих прийомів, застосування яких забезпечить вирішення визначеної мети та завдань дослідження, а також виконання пріоритетних діагностичних функцій (аналітичної, інформаційної, ідентифікаційної, попереджувальної та симптоматичної)); логічності (діагностика інвестиційної привабливості повинна проводитися в алгоритмічній послідовності, яка представляє єдність організаційно-ресурсного забезпечення, основного та завершального етапів); достовірності інформаційної бази (інформаційною платформою діагностики інвестиційної привабливості є аналітична інформація науково-дослідних установ, статистичні дані Державної служби статистики України, відомості інформаційних агентств, фактологічні дані бізнес-суб'єктів); обмеженість індикативної бази (діагностика інвестиційної привабливості підприємств повинна базуватися на застосуванні системи вимірів з чіткою ідентифікацією індикаторів в розрізі декомпозиційних складових інвестиційної привабливості підприємства, для яких характерним є обмеженість, максимальна достовірність, об'єктивність, співмірність у часі); обґрунтованість критеріальної бази (в процесі діагнос-

ФОРМАЛІЗАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІАГНОСТИЧНОГО ПРОЦЕСУ

Ціль: системний підхід до діагностики інвестиційної привабливості підприємств, в основу якого покладено комплексне багаторівневе оцінювання рівня розвитку, конкурентоспроможності суб'єкта господарювання, що базується на застосуванні найбільш репрезентативних синтетичних фінансових та нефінансових оціночних індикаторів у розрізі складових інвестиційної привабливості, які, в загальній сукупності, забезпечать здійснення реалістичної оцінки об'єкта діагностики та ідентифікування негативних чинників прямого та опосередкованого впливу, що здійснюють деструктивний вплив на рівень інвестиційної привабливості і окреслити контури управлінських заходів, спрямованих на мінімізацію їх впливу та підвищення економічної результативності діяльності бізнес-суб'єктів

Суб'єкти діагностики: виконавці діагностики (менеджери, економісти, фінансисти, бухгалтери, акціонери, банківські установи, інвестори, аудиторські фірми, консалтингові фірми та ін.)

Принципи: цілеспрямованість, оптимальність, логічність, достовірність інформаційної бази, обмеженість індикативної бази, обґрунтованість критеріальної бази, завершеність

Методи: дискримінаційний, індексний, коефіцієнтний, порівняльний, факторний аналіз, рейтингова оцінка, адаптивні методи, когнітивні методи економіко-математичного моделювання, імітаційне моделювання та ін.

Інформаційно-аналітичне забезпечення: документи фінансового, управлінського та податкового обліку, річна фінансова, статистична, інтервована звітність, нормативно-правові документи та ін.

Оціночні індикатори: фінансові та нефінансові показники, які будуть основою для обчислення відносних індикаторів, розрахунку вагових коефіцієнтів, інтегральних індексів та прогнозних показників

Завдання: визначення та розрахунок оціночних індикаторів у розрізі складових інвестиційної привабливості підприємства, ідентифікація показників стимуляторів та дестимуляторів; проведення інтегральної оцінки інвестиційної привабливості бізнес-суб'єкта; визначення негативних чинників прямого та опосередкованого впливу на рівень інвестиційної привабливості підприємства; проведення реїтнгової оцінки інвестиційної привабливості підприємства; визначення прогнозних значень домінуючих оціночних індикаторів у випадку залучення додаткових інвестиційних ресурсів; ідентифікація перспективних управлінських рішень за результатами діагностики та ін.

ФОРМАЛІЗАЦІЯ ОСНОВНОГО ЕТАПУ ДІАГНОСТИЧНОГО ПРОЦЕСУ

Розрахунок оціночних показників: виробничих, майнового стану, ліквідності, платоспроможності, рентабельності, ділової активності, соціального розвитку та ін.

Розрахунок інтегрального індексу інвестиційної привабливості підприємства

Спеларне моделювання розвитку підприємства за допомогою адаптивних, економіко-математичних методів.

Діагностика ризиків, пов'язаних з фінансовою неспроможністю підприємства (модель Альфмана, модель Ілсу, модель Спрінгейта та ін.)

Рейтингова оцінка інвестиційної привабливості підприємства (метод балів, метод сум, метод відстаєній)

Аргументація висновку за результатами діагностики: ідентифікація ризиків, пов'язаних з фінансовою неспроможністю підприємства; визначення негативних чинників прямого та опосередкованого впливу на рівень інвестиційної привабливості підприємства; аргументація стану реалістичної оцінки об'єкта інвестування

ФОРМАЛІЗАЦІЯ ЗАВЕРШАЛЬНОГО ЕТАПУ ДІАГНОСТИЧНОГО ПРОЦЕСУ

Ідентифікація перспективних управлінських рішень за результатами діагностики (наприклад, розробка заходів щодо визначення та ліквідації негативних чинників прямого та опосередкованого впливу, що здійснюють деструктивний вплив на рівень інвестиційної привабливості; оптимізація виробничих процесів на підприємстві; підвищення рівня ресурсного забезпечення підприємства; підвищення якості виробництва продукції; удосконалення системи збуту продукції; якісна оптимізація структури експорту; удосконалення організації маркетингової діяльності на підприємстві; акцентування уваги керівництва підприємством на інноваційно-інвестиційному розвитку; удосконалення системи менеджменту підприємства; посилення співпраці бізнесу з науковими установами; міжнародна співпраця; впровадження дієвих інструментів, механізмів, які сприятимуть ефективному розвитку бізнес-суб'єктів в динамічних умовах та ін.)

Рис. 1. Схематична візуалізація методичного підходу діагностики інвестиційної привабливості підприємств

тики потрібно дотримуватися критерію розмежування індикаторів в розрізі складових інвестиційної привабливості, а їх розрахункові значення, узагальнені оціночні індекси мають бути порівняні з нормативними значеннями); завершеність (завершальний етап діагностики інвестиційної привабливості повинен передбачати визначення управлінських ініціатив, розробку стратегічних сценаріїв розвитку бізнес-суб'єктів на основі результатів діагностичного процесу) [5; 11].

Конфігурація інформаційно-аналітичного забезпечення діагностики інвестиційної привабливості має бути представлена сукупністю документів фінансового, управлінського та податкового обліку, а також включати річну фінансову, статистичну, інтегровану звітність, нормативно-правові документи, які визначають методичку обрахунку оціночних індикаторів та обґрунтовують їх оптимальне розрахункове значення.

Формалізація оціночних індикаторів повинна відповідати критеріям комплексності, інформаційної повноти, співмірності у часі та просторі і базуватися на використанні фінансових та нефінансових показників, які будуть основою для обчислення відносних індикаторів, розрахунку вагових коефіцієнтів, інтегральних індексів та прогнозних показників.

Відповідно, для забезпечення репрезентативності та об'єктивності результатів діагностики інвестиційної привабливості підприємств доцільно використовувати такий перелік оціночних індикаторів:

— показники майнового стану (частка основних засобів в активах; знос основних засобів; коефіцієнт оновлення основних засобів; коефіцієнт вибуття основних засобів та ін.);

— виробничі показники (фондовіддача; фондомісткість; фондозабезпеченість; фондозброєність; обсяг виробництва валової продукції; обсяг товарної продукції та ін.);

— соціальні показники (середній рівень розміру заробітної плати; продуктивність праці; відпрацьовано одним працівником днів в середньому по підприємству; коефіцієнт використання річного фонду робочого часу; рівень заборгованості по заробітній платі працівникам підприємства; співвідношення заробітної плати працівників підприємства та заробітної плати працівників інших галузей економічної діяльності та ін.);

— екологічні показники (показники, що характеризують капітальні інвестиції, спрямовані на охорону навколишнього природного сере-

довища; показники, що характеризують рівень антропогенного навантаження; показники, що характеризують рівень розораності земель; показники, що характеризують рівень органічного виробництва та ін.)

— показники ліквідності (коефіцієнт покриття; коефіцієнт швидкої ліквідності; коефіцієнт абсолютної ліквідності; чистий оборотний капітал та ін.);

— показники платоспроможності (коефіцієнт автономії; коефіцієнт фінансування; коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами; коефіцієнт маневреності власного капіталу та ін.);

— показники ділової активності (коефіцієнт оборотності активів; коефіцієнт оборотності матеріальних запасів; коефіцієнт оборотності власного капіталу; коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості; коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості; термін погашення дебіторської заборгованості; термін погашення кредиторської заборгованості та ін.);

— показники рентабельності (рентабельність діяльності підприємства; рентабельність власного капіталу; коефіцієнт рентабельності активів та ін.);

— показники іміджу підприємства (репутація підприємства; конкурентна мобільність; наявність патентів та брендів; наявність нематеріальних активів і гудвілу та ін.).

Система індикаторів діагностичного процесу повинна формуватися в розрізі складових інвестиційної привабливості на основі застосування інтелектуально-інформаційних інструментів діагностики, в якості яких доцільно вважати дискримінантний, індексний, коефіцієнтний, порівняльний, факторний аналіз, рейтингову оцінку, адаптивні методи, когнітивні методи економіко-математичного моделювання, імітаційне моделювання та ін. Застосування зазначених видів та методів діагностики дозволить провести реалістичну оцінку, ідентифікувати показники стимулятори та дестимулятори, визначити прогнозні значення домінуючих оціночних індикаторів та оцінити рейтинг підприємства серед аналогічних підприємств відповідної галузі.

Параметрична структура алгоритму методики діагностики інвестиційної привабливості повинна базуватися на використанні сукупності інтелектуально-інформаційних інструментів діагностики, практичне застосування яких дозволить відтворювати складні нелінійні залежності, систематизувати чинники, які здійснюють деструктивний вплив на рівень

інвестиційної привабливості бізнес-суб'єкта, вирішувати актуальні управлінські завдання, одержувати об'єктивний інформаційний ресурс, що створить фундаментальне підґрунтя для розробки положень стратегії, орієнтованої на забезпечення сталого розвитку підприємства.

Схематичну візуалізацію методичного підходу діагностики інвестиційної привабливості підприємств представлено на рисунку 1.

Таким чином, методичний підхід діагностики інвестиційної привабливості підприємств складається з ряду послідовних етапів (формування організаційно-ресурсного забезпечення, основний та завершальний етап), виконання яких, в загальній сукупності, дозволить здійснювати формалізований відбір оціночних індикаторів в розрізі складових інвестиційної привабливості, обрахунків яких, за допомогою когнітивних економіко-математичних методів, забезпечить одержання реалістичної комплексної оцінки потенційного об'єкта інвестування та систематизувати інформаційні ресурси, що сприятиме ідентифікації проблемних питань прикладного характеру, визначення переліку необхідних управлінських важелів, реалізація яких створить необхідні умови підвищення рівня інвестиційної привабливості бізнес-суб'єктів.

ВИСНОВКИ

У сучасних динамічних умовах економічний розвиток підприємств залежить від значної кількості факторів, які складно врахувати, нейтралізувати. Фінансова криза, політична та економічна нестабільність створюють перешкоди бізнес-суб'єктам для розширення та технічного переоснащення виробництва, що, в загальній сукупності, знижує їх закономірний економічний розвиток, конкурентоспроможність та інвестиційну привабливість. З огляду на це, особливої актуальності набуває питання залучення інвестицій в господарську діяльність підприємств, що, в свою чергу, актуалізує питання необхідності проведення систематичного моніторингу інвестиційної привабливості за допомогою діагностики.

Запропонований методичний підхід діагностики передбачатиме комплексне дослідження домінантних складових інвестиційної привабливості підприємства за допомогою оціночних індикаторів на основі когнітивних економіко-математичних методів, що дозволяє здійснити реалістичну оцінку та ідентифікувати необхідні управлінські рішення, імплементація яких, в

практичній діяльності, сприятиме підвищенню рівня інвестиційної привабливості бізнес-структур.

Література:

1. Гудзь О.Є. Ідентифікація та управління інноваційно-інвестиційним потенціалом підприємства. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Сер.: Економіка. 2015. Вип. 2 (1). С. 101—106.
2. Інвестиційна діяльність в Україні. URL: <https://mfa.gov.ua/ua/article/open/id/6349>
3. Кісіль М.І. Стратегічні напрями інвестиційного забезпечення розвитку сільського господарства. Економіка АПК. 2012. № 9. С. 36—39.
4. Крамаренко Г.О., Чорна О.Є. Фінансовий аналіз: підручник К.: Центр учбової літератури, 2008. 392 с.
5. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Економічна діагностика: навч. посіб. К.: Знання, 2012. 318 с.
6. Назаренко І.М. Аналіз інвестиційного забезпечення сільськогосподарських підприємств регіонів України. Проблеми економіки. 2015. № 4. С. 136—143.
7. Рейтинг інвестиційної привабливості регіонів: національний проект. К. 2014. 389 с.
8. Федорчак О. Інституціоналізація державного управління інвестиційною діяльністю в Україні. Механізми державного управління. 2017. Вип. 4 (35). С. 136—148.
9. Шевченко О.В. Інструменти підвищення інвестиційної спроможності регіонів в контексті розкриття внутрішнього потенціалу розвитку: аналітична записка відділу регіональної політики Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України. URL: http://www.niss.gov.ua/articles/1658/#_ftnref3 19
10. Янишин Я.С., Кашуба Ю.П. Привабливість міжнародних інвестицій в Україні. Економіка АПК. 2012. № 7. С. 63—69.
11. Nazarenko I., Oriekhova A. Diagnostics of monetary assets of ukrainian agribusiness entities: relevance, peculiarities, and the process of algorithm construction. Journal of Environmental Management and Tourism. 2017. Volume VIII. Issue 7(23). P. 1373—1380.
12. The Global Competitiveness Index 2010—2011. URL: <https://gtmarket.ru/news/state/2010/09/09/2668>.
13. The Global Competitiveness Report 2011—2012. URL: <https://gtmarket.ru/news/state/2011/09/07/3330>

14. The Global Competitiveness Report 2012—2013. URL: <https://gtmarket.ru/news/2012/09/05/4949>

15. The Global Competitiveness Report 2013—2014. URL: <https://gtmarket.ru/news/2013/09/05/6219>

16. The Global Competitiveness Report 2014—2015. URL: <https://gtmarket.ru/news/2014/09/03/6873>

17. The Global Competitiveness Report 2015—2016. URL: <https://gtmarket.ru/news/2015/09/30/7246>

18. The Global Competitiveness Report 2016—2017. URL: <https://gtmarket.ru/news/2016/09/28/7304>

19. The Global Competitiveness Report 2017—2018. URL: <https://gtmarket.ru/ratings/global-competitiveness-index/info>

References:

1. Hudz, O. (2015), "Identification and management of innovation and investment potential of the enterprise", *Naukovy`j visny`k Mukachivskogo derzhavnogo universy`tetu. Ser.: Ekonomika*, vol. 2 (1). pp. 101—106.

2. Ministry of Foreign Affairs of Ukraine (2018), "Investment activity in Ukraine", available at: <https://mfa.gov.ua/ua/article/open/id/6349> (Accessed 30 April 2019).

3. Kisil, N.I. (2012), "Priority directions of investments into agrarian sphere of Ukraine in the instability conditions", *Ekonomika APK*, № 9, pp. 36—39.

4. Kramarenko, H.O. and Chorna, O.Y. (2008), *Finansovy`j analiz [Financial analysis]*, Centr uchbovoyi literatury`, Kyiv, Ukraine.

5. Kuzmin, O.E. and Melnik, O.G. (2012), *Ekonomichna diagnosty`ka [Economic diagnostics]*, Znannya, Kyiv, Ukraine.

6. Nazarenko, I.M. (2015), "Analyzing the investment support of agricultural enterprises in Ukrainian regions", *Problemy ekonomiky*, № 4. pp. 136—143.

7. The Institute for Economic Research and Policy Consulting (2014), "The investment attractiveness of the regions: the national project", available at: <http://www.ier.com.ua/files/Projects/2012/%D0%A0%D0%B5%D0%B9%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B3%20%D1%96%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%96%D0%BE%D>

0%BD%D1%96%D0%B2%202014.pdf (Accessed 30 April 2019).

8. Fedorchak, O. (2017), "Institutsialization of public administration of investment activity in Ukraine", *Mexanizmy` derzhavnogo upravlinnya*, vol. 4 (35), pp. 136—148.

9. Shevchenko, O.V. (2014), "Tools to increase the investment capacity of regions in the context of the disclosure of internal development potential", *Anality`chna zapy`ska viddilu regional`noyi polity`ky` Nacional`nogo insty`tutu strategichny`x doslidzhen` pry` Prezy`dentovi Ukrayiny*, available at: http://www.niss.gov.ua/articles/1658/#_ftnref319 (Accessed 30 April 2019).

10. Yanishin, Ya.S. and Kashuba, Yu.P. (2012), "The attractiveness of international investment in Ukraine", *Ekonomika APK*, № 7, pp. 63—69.

11. Nazarenko, I. and Oriekhova, A. (2017), "Diagnostics of monetary assets of Ukrainian agribusiness entities: relevance, peculiarities, and the process of algorithm construction", *Journal of Environmental Management and Tourism*, vol. VIII. Issue 7(23), pp. 1373—1380.

12. World Economic Forum (2010), "The Global Competitiveness Index 2010—2011", available at: <https://gtmarket.ru/news/state/2010/09/09/2668> (Accessed 30 April 2019).

13. World Economic Forum (2011), "The Global Competitiveness Report 2011—2012", available at: <https://gtmarket.ru/news/state/2011/09/07/3330> (Accessed 30 April 2019).

14. World Economic Forum (2012), "The Global Competitiveness Report 2012—2013", available at: <https://gtmarket.ru/news/2012/09/05/4949> (Accessed 30 April 2019).

15. World Economic Forum (2013), "The Global Competitiveness Report 2013—2014", available at: <https://gtmarket.ru/news/2013/09/05/6219> (Accessed 30 April 2019).

16. World Economic Forum (2014), "The Global Competitiveness Report 2014-2015", available at: <https://gtmarket.ru/news/2014/09/03/6873> (Accessed 30 April 2019).

17. World Economic Forum (2015), "The Global Competitiveness Report 2015—2016", available at: <https://gtmarket.ru/news/2015/09/30/7246> (Accessed 30 April 2019).

18. World Economic Forum (2016), "The Global Competitiveness Report 2016—2017", available at: <https://gtmarket.ru/news/2016/09/28/7304> (Accessed 30 April 2019).

19. World Economic Forum (2017), "The Global Competitiveness Report 2017—2018", available at: <https://gtmarket.ru/ratings/global-competitiveness-index/info> (Accessed 30 April 2019).

Стаття надійшла до редакції 15.05.2019 р.